

1eres. Jornades de Participació en Salut Pública

La Regidoria de Salut Pública de l'Ajuntament de Barcelona va convocar la 1era. Jornada de Participació en Salut Pública, que tingué lloc el passat dia 24 de maig, amb l'assistència de més de 400 persones en representació aproximadament de 190 entitats, institucions o associacions.

Juntament amb la inscripció formal, els participants varen fer arribar les seves reflexions i iniciatives (més de 400), que varen constituir el material bàsic al voltant del qual es va debatre a la Jornada, i a partir de les quals es varen extreure les conclusions que aquí es presenten.

Tot el material rebut, i posat a debat, es va organitzar en quatre espais o tallers:

Atencions personals entorn a la salut. Professions i Institucions. Prevenció. **-Taller A-**

Promoció de Salut. Ensenyament. Comunicació. Veïns i Districtes. Esport. Dona. Immigració. **-Taller B-**

Món del treball. Treballadors/es per la salut. **-Taller C-**

Participació social. Associacions de malalts, familiars i usuaris. Grups d'ajuda mútua. (G.A.M.s) **-Taller D-**

Aquesta Jornada va suposar un procés nítidament participatiu des de la base, i representa una molt interessant reflexió col·lectiva, im-

prescindible en Salut Pública.

Les conclusions que aquí es presenten, lluny de ser "sanitaristes", volen ser veritables promotores de salut (bio-psico-social), per les que cal manifestar l'agraïment per la resposta rebuda, i la voluntat d'un suport actiu manifestat per representants de diverses entitats i institucions, entre les quals la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona.

Creiem que estem en el primer pas d'una dinàmica col·lectiva.

CONCLUSIONS

Objectius implícits

- Conèixer altres persones, grups i associacions molt propers i afins, pel seu interès en Salut Pública. Directori actualitzat, intercanvi d'experiències, identifications.

- Acostar Administracions i administrats mitjançant el diàleg.

- Fer xarxa.

Objectius explícits

- Aplegar un bon "cabàs" de propostes i d'iniciatives. Treballar-lo i confeccionar un "cabàs" finalista d'accions i propostes.

- Impulsar i estendre la formació de Consells de Salut a tots els Districtes de la ciutat de Barcelona. En l'actualitat només en tenen 2 dels 10 Districtes.

- Proposar la inclusió de Barcelona dins la Xarxa de Ciutats Saludables europea/internacional que

planteja l'OMS (fins ara Barcelona només pertany a les xarxes catalana i espanyola).

- Trencar amb la concepció d'identificar Salut amb Sanitat i els professionals o tècnics que s'hi dediquen, i anar incorporant el gran agent de Salut: la ciutadania.

- Generar consciència i educar arreu de com cada persona és el protagonista, el màxim responsable i l'administrador de la seva salut dins la salut del col·lectiu.

- Impulsar estils i hàbits de vida saludables, quotidians i senzills: rentar-se les mans, raspallar-se les dents, menjar saludablement i raonable, no fumar, caminar, evitar angoixar-se, beure amb molt de control, parlar i escoltar, llegir, associar-se...

- Constituir un Grup de Treball de Salut dins el Consell Municipal de Benestar Social.

- Fer possible una Mesa de Trobada estable dels diversos Col·legis Professionals relacionats amplament amb la Salut i les atencions personals o socials.

- Fomentar la creació d'espais als mitjans de comunicació, sobretot en els audiovisuals i públics, per tal d'educar i promoure la salut.

- Extreure experiències metodològiques sobre Participació en Salut. Contrastar-les amb altres dinàmiques i realitats a ciutats catalanes, espanyoles i europees.

- Editar un llibre de la primera Jornada, que reculli tota la gènesi, desenvolupament i conclusions.

- Animar a celebrar trobades

similars a d'altres municipis, molt especialment en l'àmbit de la província de Barcelona i de la Regió Metropolitana.

- Traslladar conclusions a les Administracions i institucions competents i adients.

- Reactivar el Consell de Salut Laboral de l'Ajuntament de Barcelona.

La Jornada va respirar un clima d'empatia, cordialitat i complicitat que va fer-ho tot molt més fàcil i agradable. Durant gairebé 12 hores, tots els participants van fer un exercici d'aprenentatge intensiu on va poder explicar i sobretot escoltar les experiències de les altres persones.

A la cloenda el professor Vicens Navarro va fer una intervenció magistral celebrant la convocatòria, i animant a seguir i a desenvolupar aquesta línia participativa. També va recordar que l'experiència històrica demostra que els millors avenços en salut han estat promoguts des del moviment social, veïnal i laboral.

Aquí presentem, doncs, un resum de les propostes a tancament de Jornada, que posteriorment es treballaran sintetitzant-les i editant-les:

RESUM DE PROPOSTES

Taller A)

- ✓ Envellir no és emmalaltir, i cal ser conscients de la diferència.
- ✓ Es va proposar l'existència d'infermeries a les escoles i universitats.
- ✓ Es va parlar d'alcoholisme al treball i de mesures correctores.

- ✓ Drets del nadons.
- ✓ Necessitats i utilitat creixent dels mediadors culturals, no només lingüístics.
- ✓ Medicines alternatives complementàries i la necessitat de formació humana, social i de salut pública a totes les disciplines.

Taller B)

- ✓ Es va parlar de l'educació per a la salut a les escoles, llocs de treball i a la família.
- ✓ Risc i necessitats de recerca sobre els pesticides.
- ✓ Necessitats de pisos i residències per a la gent gran, malalts mentals i persones amb disminució de tot tipus.
- ✓ Gènere, dona i dret al plaer i qualitat de vida. El masclisme perjudica seriosament la salut.
- ✓ La necessitat de reconciliar el món laboral amb el familiar i el personal, especialment en el cas de la dona.
- ✓ Establir un calendari dels compromisos que es vagin assumint amb la ciutadania.
- ✓ Es va suggerir la utilitat d'un estudi d'impacte en salut pública en el cas d'actuacions concretes, com avui es fa en els estudis d'impacte ambiental.

Taller C)

- ✓ Es va demanar la creació d'un observatori de salut laboral que entengui les necessitats d'informació dels agents de salut, els complimentes estrictes de les clàusules contractuals que fan referència a la prevenció.
- ✓ Canvis legislatius en el règim de les mútues d'accidents de treball amb més recursos per prevenció.

- ✓ La consideració dels accidents *in itinere* (anant o venint de la feina) com a accidents laborals.

- ✓ Que el Consell Municipal de Salut Laboral tingui capacitat de codecisió, amb la participació incorporada.

Taller D)

- ✓ La consideració del treball dels GAMs i les associacions com un servei complementari a les atencions públiques i, per tant, la necessitat de suport en recursos: tècnics, econòmics i d'espais.

- ✓ Necessitat d'una comissió interdepartamental per tractar la síndrome de la fibromiàlgia.

- ✓ Plans de comunicació i formació per a professionals de la salut a les universitats i en formació continuada.

- ✓ Estendre les unitats multidisciplinàries per atendre el càncer de mama.

- ✓ Accions continuades en el temps per atendre desigualtats i especialment discapacitats físiques (cadires de rodes), psíquiques (malalties mentals) i sensorials (cecs, sords...), així com col·lectius vulnerables com són els malalts crònics o persones dependents.

ANTONI BARBERÀ

COORDINADOR

«PRIMERES JORNADES DE PARTICIPACIÓ EN SALUT PÚBLICA»

REGIDORIA SALUT PÚBLICA

AJUNTAMENT DE BARCELONA